

Kdo druhého ctí, sám z toho chválu mívá.

Pakli Čechoslované po svých ustavech, jež v moci svej máte, nezvolíte národovce dělné přece hezkými vědomostmi a literaturou národní obeznané za svoje činovníky, budouce poněmčovatelům po libosti, no to šviháte sami sebe, svoje potomky, a svůj národ.

Nehraď se ploty, ale přátely.

Jak vědomo, jmění soukromých assekuračních společností, ježto s nemalými nesnázeami zápasily, do milionův zrostlo. Proč by krajská pojistovna všeobecná ještě zdárněji zkvítati nemohla? — Tento předmět je velmi důležit pro blahobyt, a měl-by ode všech rakouských Slovanů v hovoru u piva, vína přetřásán býti.

Kdo na nic nezaměří, na nic neudeří.

§ 14. VZÁJEMNÁ ASSEKURACE.

Moudré ucho nedbá hloupých řečí.

Na Broumovsku vzájemná*) assekurace se nalezá. Asi 15 obcí prý sestavilo pojistovnu proti po-

*) *Vzájem, vzájemnost, vzájemný*, v naši řeči znamená: *dej mi a já tobě zase dám, pomoz mně a pak pomohu tobě*.... teda druh působí na druha, krajan pomáhá krajanovi, jeden jímá dobrým činem druhého. Tak mají sobě obce, kmenové vzájemně pomahati, aby z rozervanosti, mdloby, a potlačenosti vybredali a dobrobyt mezi sebou pomnožili.

žárům. Žádný do ní ničeho neplatí, když ale někde vypukne požár, každý v obcích těch musí býti svým sáčkem uchystán. Ohněm učiněná škoda bývá společkem znalců pořádně odhadnuta, teď každý do assekurace vzájemné zapsaný proň určitý příspěvek splácí, aby pohořalý svou pomoc v čas dostal. Pakli mnoho požárů nedbalostí, neopatrností zůří, každému potom hodný příspěvek splácti dlužno. To každého zbuzuje k opatrnosti, a tak požáry mezi Němci řídno, ježto jim majetnost nepožirají, aby je chudobou seskříply. Mimo to bývají v hornatinách budovy od sebe vzdálené, což je prospěšné, že oheň tolik budov najednou nespaluje, jako tam, kde budovy sraženy jsou. Avšak vzájemná assekurace netřebuje žádného úřadu, ani žádného hospodářského spolku, aby povstala. Dosti na tom, kdy se 10—20 obcí pomocí svých představených smluví, a ku vzájemné assekuraci daným slovem zaváže.

Poznam. U starých svobodu a samostatnost milovných Slovanů, našich praotcův, byl to národní hospodářský obyčej, že každý na středně svých polí, luk hospodářské budovy stavěl, aby vše po ruce měl. Tím bylo docíleno, že rozsáhlé dvorce, dědiny požár tak hromadně nespaloval, nouzi a bídu množe. A komu buď blesk nebo požár příbytek strávil, tomu všichni nejbližší sousedé u stavby dovozem, pracou a jinými dary nápomocni byli. Z toho vidno, že staří Slované přirozenou soustavu assekurační měli, jejížto pravidlo bylo:

daj mně a jáť dám tobě;
dnes mně a zýtra tobě.

Tato přirozená na vzájemnej pomoci a na plodivosti přírody založená pojistovna staro-slovanská netřebuje žádných peněžitých ročních příplatků, to pravda; ale počítavá finančnost a podnikavý průmysl našeho věku na Europě žádá, abychom jednou snahou vícero prospěchů dobyli t. j. malou silou velké práce urobili.

§ 15. POJISTOVNY NA PŘÍSPĚVKÁCH ZALOŽENÉ SE PRO NÁS NEJLÉPE HODĚJÍ.

Odklady — jsou odpady.

Chceme-li v domácí a národní finančnosti sobě prospěti, silně radím, abychom u nás pojistovny všeho druhu na občasnej (periodičnej) plodivosti naší vlasti založili, protože nám každým rokem úrody poskytuje, teda každým rokem příspěvky do pojistovny dávejme, neboť velké věci pro svůj blahobyť tím docílíme:

1. laciný domácí kapital k opravám v orbě, a ke průmyslu rolnickému; nám třeba fondův u nás zakládati, chceme-li k řádnému průmyslu se povznesti!

2. Konečně kapital domácí pojistovny tak časem spojenými silami zroste, že budoucně poplatky do pojistovny přestanou, a každý občan bude proti škodlivým vlivům pojištěn.